

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/158/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819205879
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8819205879.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanej: U. D., X.. XX. XX. XXXX, B. V. L. H. XXX/XX, XXX XX Y., zastúpená: Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 8.731,26 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie zastavuje v časti o zaplatenie sumy 148,- eur a v časti o zaplatenie zmluvných pokút a poplatkov v sume 102,18 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 102,18 eur od 30.1.2017 do zaplatenia.

Žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanej priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 8731,26 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 30.1.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 21.8.2015 zmluvu o pôžičke č. 5025252, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 9669,93 eur („Schválená výška pôžičky“). Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 99 mesačných splátkach v sume 200,51 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 19850,49 eur. Žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy uhradil sumu 3691,61 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, listom z dňa 26.11.2016 - Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatniť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.01.2017 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 24.01.2017- „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplatneniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premĺčacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaná dostala do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods. 9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v

celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici Sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne Sp.zn: 17Co/447/2016. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 12.4 zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 12320,69 eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru. Súčasťou pohľadávky žalobcu a sú aj náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, ktoré si žalobca v tomto konaní uplatňuje vo výške 102,18 eur. V zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka sú príslušenstvom pohľadávky aj náklady spojené s jej uplatnením t.j. v predmetne veci sú týmito nákladmi náklady spojené s vymáhaním pohľadávky. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 1087,50 eur, si žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

2. Žalovaná žiadala žalobcu zamietnuť v celom rozsahu. Namietala jednak skutočnosti týkajúce sa samotného dojednania zosplatnenia, zároveň namietala doručenie zosplatnenia, ktoré nebolo zo strany žalobcu preukázané. Namietala tiež bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z augusta 2015 a poukázala na tú skutočnosť, že ide o úver, ktorý refinancuje predošlé úvery, ktoré taktiež je potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov, pričom považovala všetky nároky žalobcu za uhradené alebo preplatené.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, notárskou zápisnicou, prílohou 1 projektu, Zmluvnými podmienkami pre poskytovanie spotrebiteľských úverov pre fyzické osoby, občanov, Prehľadom splátok a úhrad, Oznamením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 24.1.2017, zmluvou o úvere z 21.8.2015, Predžalobnou upomienkou z 26.11.2016 spolu s kópiou doručky, písomnými podaniami žalobcu z 10.12.2019, z 17.1.2020, z 21.1.2020, písomnými podaniami žalovanej z 29.11.2020 a z 10.12.2019 s prílohami, a to výpismi z pôžičkových kariet Quatro, Quatro plus a Triangle, výpoveďou zo zmluvy č. 40889115 z 23.8.2015, výpoveďou zo zmluvy č. 42108124 z 23.8.2015, výpoveďou zo zmluvy č. 4914627 z 23.8.2015, výpoveďou zo zmluvy č.10054694 z 23.8.2015, platobnými príkazmi žalovanej z 22.11.2019 a 25.11.2019, výplatnou páskou žalovanej za obdobie 7/2014, rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 3.12.2015, rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 1.12.2016, rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 30.11.2017, rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 29.11.2018, potvrdením Sociálnej poisťovne z 25.11.2019, rozpisom dlhu žalovanej voči spoločnosti EOS KS Slovensko, s.r.o., pôvodne Všeobecnej úverovej banke, a.s., rozpisom dlhu žalovanej voči spoločnosti EOS KS Slovensko, s.r.o., pôvodne Home Credit Slovakia, a.s., výplatnou páskou žalovanej za obdobie 4/2017, pracovnou zmluvou z 14.7.2014, platobným dokladom SIPO za obdobie 12/2019, dohodou o zmene pracovnej zmluvy z 1.1.2016, písomným vyjadrením žalovanej z 13.1.2020 a jeho prílohou - oznámením o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie z 30.12.2019, vyjadrením žalobcu z 19.2.2020, z 4.3.2020, z 23.9.2020 spisu s prílohami, a to zmluvou z 23.4.2020, zmluvou z 13.9.2011, rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 19.3.2010, kópiou občianskeho preukazu žalovanej, žiadosťami o zvýšenie úverového rámca, zmluvou z 28.11.2005, zmluvou zo 16.3.2015 spolu s obchodnými a poisťovnými podmienkami, zmluvou 25.10.2005 a žiadosťami o zníženie štandardnej mesačnej splátky s návratkami a zistil nasledovný skutkový stav:

4. V priebehu konania podal pôvodný žalobca na tunajší súd návrh na zmenu na strane žalobcu. Súd uznesením zo dňa 11.3.2020, č.k. 5Csp/158/2019 - 162 pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, a na jej miesto do konania vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154. Pôvodný žalobca ako postupca ku dňu 19.2.2020 postúpil žalobcovi ako postupníkovi pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania, pričom žalovanej postupca zaslal oznámenie o postúpení pohľadávky. Predložil tiež Žiadosť o postúpenie a prevod z 19.2.2020 a prílohy zmluvy o postúpení pohľadávok, v ktorých je špecifikovaná aj pohľadávka proti žalovanej. Tým je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

5. Právny predchodca žalobcu ako spoločnosť a žalovaná ako klient uzavreli dňa 21.8.2015 zmluvu o pôžičke č.5025252, pričom schválená výška pôžičky predstavovala sumu 9669,93 eur, ktorú mala žalovaná uhradiť v 99 splátkach a celková suma pôžičky predstavovala 20335,59 eur, výška mesačnej splátky sumu 205,41 eur a ročná úroková sadzba 22,98 %. RPMN bola uvedená vo výške 22,98%. Podľa

bodou III. zmluvy klient žiada, aby sa z poskytnutej pôžičky uhradili podľa špecifikácie jeho záväzky voči spoločnosti a záväzky voči VÚB, a.s., kde spoločnosť vystupuje ako správca.

6. Jednalo sa o zmluvu č. 4914627 z 31.8.2005, kde výška záväzku predstavovala 2693,58 eur, zmluvu č. 10054694 z 20.10.2005, kde výška záväzku predstavovala 4325,02 eur, zmluvu č. 40889115 z 19.7.2011, kde výška záväzku predstavovala 1145,24 eur, zmluvu č. 42108124 z 24.4.2012, kde výška záväzku predstavovala 493,64 eur, zmluvu č. 7149344 z 16.3.2015, kde výška záväzku predstavovala 1012,45 eur.

7. Žalobca listom zo dňa 26.11.2016 upozornil žalovanú, že v prípade neuhradenia nedoplatku na splátkach do 5.1.2017, úver zosplatní. Žalovanej bola výzva doručená 16.12.2016. Žalobca listom zo dňa 24.1.2017 oznámil žalovanej, že vyhlásil okamžitú splatnosť úveru.

8. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná splátkami pôžičky pred podaním žaloby celkovo uhradila sumu 3721,61 eur bez akontácie.

9. Žalovaná dňa 10.12.2019 doručila súdu výpisy z pôžičkových kariet z ktorých je zrejmé, že v úverovom prípade č. 42108124 žalovaná uhradila spolu sumu 301,- eur, pričom celkovo vyčerpala (bez všetkých úrokov a poplatkov) sumu 289,26 eur. V úverovom prípade č. 40889115 žalovaná uhradila spolu sumu 490,37 eur, pričom celkovo vyčerpala (bez všetkých úrokov a poplatkov) sumu 841,46 eur. V úverovom prípade č. 10054694 žalovaná uhradila spolu sumu 7770,92 eur, pričom celkovo vyčerpala (bez všetkých úrokov a poplatkov) sumu 8096,53 eur. V úverovom prípade č. 4914627 žalovaná uhradila spolu sumu 4635,79 eur, pričom celkovo vyčerpala (bez všetkých úrokov a poplatkov) sumu 4614,17 eur.

10. Podľa žalovanou predložených výpovedí zmlúv zo dňa 23.5.2015 týkajúcich sa zmlúv č. 40889115, č. 42108124, č. 4914627, č.10054694, právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding, a.s. vypovedal predmetné zmluvy z pôžičkových kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. s tým, že ku dňu 23.8.2015 už neevidujú s týmito zmluvami žiadny dlžný zostatok.

11. Žalovaná v písomnom vyjadrení doručenom súdu 13.1.2020 uviedla, že súdu predložila potvrdenia o platbách na pôžičkové karty, ktoré boli dňa 21.8.2015 všetky skĺbené do jedného úveru. Podľa žalovanej jej dlh nemôže byť taký vysoký.

12. Žalobca v písomnom podaní z 19.2.2020 uviedol, že žalobca a žalovaná uzavreli dňa 21.8.2015 zmluvu o poskytnutí pôžičky č.5025252, na základe ktorej žalobca žalovanej poskytol pôžičku vo výške 9669,93 eur. Žalovaná podpisom zmluvy žiadala žalobcu, aby sa z poskytnutej pôžičky uhradili jej záväzky voči spoločnosti Cosumer Finance Holding. a.s. a záväzky voči VÚB, a.s., kde spoločnosť Cosumer Finance Holding. a.s. vystupuje ako správca. Jednalo sa o zmluvu č. 4914627 z 31.8.2005, kde výška záväzku predstavovala 2693,58 eur, zmluvu č. 10054694 z 20.10.2005, kde výška záväzku predstavovala 4325,02 eur, zmluvu č. 40889115 z 24.4.2012, kde výška záväzku predstavovala 1145,24 eur, zmluvu č. 7149344, kde výška záväzku predstavovala 1012,45 eur. Žalovaná uhradila z vyššie uvedenej zmluvy 3691,61 eur, preto jej celkový dlh predstavuje 8731,26 eur.

13. V písomnom podaní z 23.9.2020 žalobca uviedol, že žalovaný po podaní žaloby vykonal úhrady v sume 148,00 eur platbami zo dňa 15.07.2019 v sume 30,00 eur, zo dňa 14.08.2019 v sume 30,00 eur zo dňa 16.09.2019 v sume 20,00 eur zo dňa 15.10.2019 v sume 15,00 eur zo dňa 20.11.2019 v sume 12,00 eur zo dňa 13.05.2020 v sume 20,00 eur zo dňa 15.06.2020 v sume 5,00 eur zo dňa 17.06.2020 v sume 5,00 eur zo dňa 14.07.2020 v sume 10,00 eur. Z dôvodu čiastkovej platby vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 148,00 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhuje konanie v tejto časti zastaviť. Žalobu tiež berieme späť v časti o zaplatenie zmluvných pokút a poplatkov v sume 102,18 eur, navrhol súdu konanie v tejto časti zastaviť. V zmysle výzvy súdu predložil jednotlivé zmluvy k záväzkom, ktoré tvoria zmluvu zo dňa 21.08.2015. Žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 8482,08 eur, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 8629,08 eur od 30.01.2017 do 15.07.2019, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 8599,08 eur od 16.07.2019 do 14.08.2019 úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 8569,08 eur od 15.08.2019 do 16.09.2019, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 8549,08 eur od 17.09.2019 do 15.10.2019, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 8534,08 eur od 16.10.2019 do 20.11.2019, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 8522,08 eur od 21.11.2019 do 13.05.2020, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 8502,08

eur od 14.05.2020 do 15.06.2020, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 8497,08 eur od 16.06.2020 do 17.06.2020, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 8492,08 eur od 18.06.2020 do 14.07.2020, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 8482,08 eur od 15.07.2020 do dňa zaplataenia a náhradu trov konania.

14. Podľa predloženej zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty z 23.4.2012, žalovanej bol poskytnutý úverový rámec 600,- eur pri mesačnej splátke 20,- eur a pri úrokovej sadzbe 23,76% ročne.

15. Podľa predloženej zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty č. 40889115 z 13.9.2011, žalovanej bol poskytnutý úverový rámec 900,- eur pri mesačnej splátke 30,- eur a pri úrokovej sadzbe 22,80% ročne.

16. Podľa predloženej zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty č. 10054694 z 28.11.2005 bol žalovanej poskytnutý úverový rámec 30. 000,- Sk. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá výška mesačnej splátky 1000,- Sk.

17. Podľa predloženej zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty č. 4914627 z 25.10.2005 bol žalovanej poskytnutý úverový rámec 30. 000,- Sk. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá výška mesačnej splátky 1000,- Sk.

18. Z predloženej zmluvy o poskytnutí pôžičky z 16.3.2015 je zrejmé, že právny predchodca žalobcu ako spoločnosť a žalovaná ako klient uzavreli dňa 16.3.2015 zmluvu o pôžičke, pričom schválená výška pôžičky predstavovala sumu 1000 eur, ktorú mala žalovaná uhradiť v 60 splátkach a celková čiastka predstavovala sumu 1674,60 eur, výška mesačnej splátky s poistením sumu 28,72 eur a fixná ročná úroková sadzba 25%. RPMN bola uvedená vo výške 24,98%.

19. V ďalších písomných podaniach žalobca navrhol, aby súd rozhodol na základe predložených listinných dôkazov a písomných vyjadrení. Pridržiaval sa špecifikácie uvedenej v žalobe. Navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie alebo rozsudkom pre uznanie nároku v prípade, ak na to budú splnené podmienky.

20. Žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní uviedla, že s podanou žalobou nesúhlasí, považuje ju za nedôvodnú a navrhuje ju zamietnuť z dôvodov, ktoré by rád predniesol, a to najprv z dôvodu, že pôvodný žalobca, ktorý bol teda aj pôvodným veriteľom nedojednal v zmluve, ktorá je predmetom tohto konania právo zosplatniť tento úver podľa § 565 Občianskeho zákonníka, tak ako to tvrdí v podanej žalobe, keďže všeobecné obchodné podmienky jednak nie sú platne uzavreté, nie sú podpísané a najviac takéto dôležité dojednanie nemôže byť nikdy uvedené len v všeobecných obchodných podmienkach drobným písmom, ale by malo byť priamo dojednané v zmluve, čomu tak nie je. Vyhlásenie okamžitej splatnosti nebolo žalovanej doručené a ani opak žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, nikdy nebol tento úver zosplatnený. Zmluvu považuje za bezúročnú a bez poplatkov, pričom termín konečnej splatnosti nie je uvedený dňom, mesiacom a rokom, teda nie je možné z neho uviesť, vyvodíť omeškanie v rámci konečnej splatnosti, taktiež absentuje aj údaj o začiatku splácania, to znamená, nie je možné zistiť kedy má spotrebiteľ splácať prvú splátku. Predmetom tejto zmluvy bolo refinancovanie skorších kreditných kariet žalovanej, to znamená, že by sa mali skúmať tieto skoršie zmluvy a skoršie zmluvy taktiež považuje za bezúročné a bez poplatkov. Vyplýva z nich množstvo neprijateľných zmluvných podmienok ale aj to, že žalovaná už dávno zaplatila to, čo mala pôvodnému žalobcovi zaplatiť a terajší žalobca, pri spočítaní všetkých týchto plnení zo strany žalovanej, už nemá nárok na ďalšie plnenie. Taktiež poukázal na zmluvnú pokutu, ktorú si žalobca neuplatnil v rozsahu 1087,50 eur, považuje ju za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V bode 4. zmluvy v bode s názvom klient zmluvy je okrem neplatného prehlásenia o pristúpení k všeobecným obchodným podmienok, ktorá je považovaná za neprijateľnú zmluvnú podmienku, taktiež neprijateľná zmluvná podmienka v podobe súhlasu s disponovaním s osobnými údajmi na 10 rokov, a to aj za predpokladu, že by zmluva nevznikla, čo už súdy judikovali ako neprijateľné, čiže v prípade, že by súd posudzoval tieto zmluvné podmienky navrhol, aby ich súd za neprijateľné vyhlásil a navrhol žalobu zamietnuť.

21. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

22. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

23. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

25. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

26. Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. (§ 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

29. V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi

30. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

31. Ako vyplýva z citovaného ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

32. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

33. Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

34. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

35. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

36. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

37. Podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

38. Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, akaj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

39. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

40. Ako vyplýva z § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

41. V zmysle § 526 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

42. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

43. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úrok (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

44. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

45. Podľa §145 ods. 2 CSP zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

46. Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. (§ 146 ods. 1 CSP).

47. Nakoľko v podaní doručenom súdu dňa 23.9.2020 žalobca vzal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 148,- eur z dôvodu čiastkovej platby žalovanou pred a po podaní žaloby a tiež v časti o zaplatenie zmluvných pokút a poplatkov v sume 102,18 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 102,18 eur od 30.1.2017 do zaplatenia, a to pred prvým pojednávaním, súd v tejto časti konanie zastavil.

48. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

49. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

50. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

51. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

52. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

53. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu ako spoločnosť a žalovaná ako klient uzavreli dňa 21.8.2015 zmluvu o pôžičke č.5025252, pričom schválená výška

pôžičky predstavovala sumu 9669,93 eur, ktorú mala žalovaná uhradiť v 99 splátkach a celková suma pôžičky predstavovala 20335,59 eur, výška mesačnej splátky sumu 205,41 eur a ročná úroková sadzba 22,98 %. RPMN bola uvedená vo výške 22,98%.

54. Ako ďalej vyplynulo z bodu III. zmluvy, žalovaná uzavrela pôžičku z dôvodu, aby sa z poskytnutej pôžičky uhradili jej záväzky z iných spotrebiteľských zmlúv, ktoré sú špecifikované v uvedenom bode.

55. Jednalo sa o zmluvu č. 4914627 z 31.8.2005, kde výška záväzku predstavovala 2693,58 eur, zmluvu č. 10054694 z 20.10.2005, kde výška záväzku predstavovala 4325,02 eur, zmluvu č. 40889115 z 19.7.2011, kde výška záväzku predstavovala 1145,24 eur, zmluvu č. 42108124 z 24.4.2012, kde výška záväzku predstavovala 493,64 eur, zmluvu č. 7149344 z 16.3.2015, kde výška záväzku predstavovala 1012,45 eur. Žalobca na základe výzvy súdu predmetné zmluvy predložil.

56. Vzhľadom na uvedené musel súd zmluvu o spotrebiteľskom úvere preskúmať s poukazom na ust. § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase zavretia zmluvy zo dňa 21.8.2015, podľa ktorého ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavrujú novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej účelom je zabrániť prípadnému súdному konaniu o nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzťahujú sa na novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ustanovenia § 1 až 3, § 4 ods. 5, § 5, § 6, § 8, § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až l) a o) a t), ods. 4 a 6 až 8, § 11, § 12, § 14, § 16, § 18 až 23 a § 25 až 27.

57. S poukazom na uvedené musel súd skúmať, či žalobca preukázal existenciu záväzku žalovanej z predchádzajúcich úverových zmlúv a najmä rozsah tohto záväzku pri uzatváraní zmluvy z 21.8.2015.

58. Takáto zmluva je totiž svojím obsahom v skutočnosti dohodou o zmene záväzku (privatívnou nováciou) v zmysle § 516 Občianskeho zákonníka, ktorým sa doterajší záväzok nahrádza záväzkom novým z titulu úveru alebo pôžičky.

59. V zmysle citovaného § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch je tak predpokladom uzatvorenia novej zmluvy skutočnosť, aby podmienky splácania úveru vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere neboli pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania úveru vyplývajúce z pôvodnej zmluvy. K zhoršeniu podmienok splácania uzatvorením novej zmluvy by mohlo dôjsť napríklad v prípade, ak predchádzajúce záväzky boli premlčané, alebo boli dojednané neprímerane vysoké úroky, úver poskytnutý zmluvou mohol byť posúdený pre absenciu náležitostí zmluvy ako bezúročný a bez poplatkov a podobne. Takýmto spôsobom by si uzatvorením novej zmluvy veriteľ mohol zabezpečiť vymoženie pohľadávok, na ktoré by inak nemal nárok (porovnaj napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/173/2017 z 28. 06. 2018).

60. V danom prípade, na preukázanie dôvodnosti svojho nároku bol žalobca povinný predkladať dôkazy, okrem jednotlivých zmlúv tiež ich platobnú históriu od začiatku úverového vzťahu až do ukončenia, aby bolo zrejmé, v akej reálnej výške boli poskytnuté predchádzajúce úvery žalovanej, akú sumu táto uhradila k predmetným úverom, na čo boli jej splátky a platby započítané, teda aká suma bola započítaná na istinu, aká na úroky, aká na poplatky a aký bol teda skutočný dlh žalovanej a z čoho pozostával ku dňu uzavretia zmluvy z 21.8.2015, ktorou boli jej predchádzajúce záväzky vo vzťahu k právnomu predchodcovi žalobcu nahradené.

61. Z dôvodu, že žalobca nepreukázal existenciu záväzku žalovanej o zaplatenie 8482,08 eur (po čiastočnom späťvzati) z pôvodnej úverovej zmluvy a bolo na žalobcovi preukázať, že k vyššie uvedenému zhoršeniu podmienok splácania spotrebiteľom uzatvorením novej zmluvy nedošlo, neuniesol dôkazné bremeno a v spore nemohol byť úspešný.

62. Ak existencia záväzkov žalovanej voči žalobcovi, ktoré sa mali uvedenou zmluvou o spotrebiteľskom úvere nahradiť nie je žalobcom preukázaná, respektíve nie je preukázaný rozsah týchto záväzkov, ako je tomu v uvedenom prípade, nemožno žalobe žalobcu vyhovieť. V takomto prípade je žalobca tou stranou sporu, ktorá musí navrhovať vykonanie dôkazov na podporu svojich tvrdení a preukázanie rozsahu

uplatneného nároku (v súvislostiach porovnaj napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 23Co/265/2016 z 29. 03. 2017)

63. Zmluva z 21.8.2015 je svojím obsahom v skutočnosti dohodou o zmene záväzku (nováciou) v zmysle § 516 Občianskeho zákonníka, ktorým sa doterajší záväzok nahrádza záväzkom novým z titulu úveru alebo pôžičky. Podmienkou platnosti dohody o novácii je však existencia pôvodného záväzku, ktorý sa má novým úverom, resp. pôžičkou nahradiť. V prerokovanej veci bola tak podmienkou platnosti úverovej zmluvy z 21.8.2015, podľa ktorej sa má poskytnutým úverom uhradiť skorší záväzok žalovanej voči žalobcovi existencia takéhoto záväzku žalovanej respektíve existencie záväzku v rozsahu uvedenom v spotrebiteľskej zmluve. Pokiaľ takýto záväzok v uvedenom rozsahu neexistoval, bola by zmluva neplatná a žalobca by tak z nej nemohol od žalovanej nič požadovať. Zo skutkového stavu vyplýva, že žalobca nepreukázal existenciu takéhoto pôvodného záväzku žalovanej.

64. Súd v konaní rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné. Strany konania sú povinné prispieť k dosiahnutiu účelu konania pravdivým a úplným opísaním potrebných skutočností a označením dôkazných prostriedkov v zmysle § 149 až § 151 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Podľa § 132 ods. 1 a 4 CSP konania povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom na základe poučenia súdu sú povinní všetky dôkazy a skutočnosti predložiť a označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie. Aby strana konania mohla splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia; predpokladom dôkaznej povinnosti je totiž povinnosť tvrdenia rozhodujúcich skutočností. Pokiaľ strana konania nesplní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, tak spravidla nemôže ani splniť dôkaznú povinnosť. Pokiaľ ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti, bude mať pre stranu väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie, teda v prípade žalobcu je to zamietnutie žaloby.

65. V zmysle vyššie citovaného § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch je predpokladom uzatvorenia novej zmluvy skutočnosť, aby podmienky splácania úveru vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere neboli pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania úveru vyplývajúce z pôvodnej zmluvy.

66. Pokiaľ ide o samotný rozsah pôvodného záväzku žalovanej, v prejednávanom prípade nie žalobca, ale samotná žalovaná súdu predložila prehľad splácania - výpisy z úverových účtov k zmluvám č. 42108124, č. 40889115, č.10054694 a č. 4914627. Súd však nemal k dispozícii prehľad splácania k zmluve č. 7149344 z 16.3.2015.

67. Ako vyplýva zo žalovanou predložených výpisov z úverových účtov, v úverovom prípade č. 42108124 žalovaná uhradila spolu sumu 301,- eur, pričom celkovo vyčerpala (bez všetkých úrokov a poplatkov) sumu 289,26 eur. Do uvedenej sumy je navyše zarátaná platba žalovanej na pobočke žalobcu v sume 150,- eur (SKK, a.s., Bernolákova 17, Poprad dňa 10.5.2012), pričom účel uvedenej platby nie je zrejмый a nie je zrejмый, či sa nejedná o ďalší poplatok zo zmluvy.

68. V úverovom prípade č. 40889115 žalovaná uhradila spolu sumu 490,37 eur, pričom celkovo vyčerpala (bez všetkých úrokov a poplatkov) sumu 841,46 eur. Do uvedenej sumy je navyše zarátaná platba žalovanej na pobočke žalobcu v sume 200,- eur a 300 eur (SKK, a.s., Bernolákova 17, Poprad dňa 22.9.2011 a dňa 22.3.2013), pričom účel platieb nie je zrejмый a nie je zrejмый, či sa nejedná o poplatky zo zmluvy.

69. V úverovom prípade č. 10054694 žalovaná uhradila spolu sumu 7770,92 eur, pričom celkovo vyčerpala (bez všetkých úrokov a poplatkov) sumu 8096,53 eur.

70. V úverovom prípade č. 4914627 žalovaná uhradila spolu sumu 4635,79 eur, pričom celkovo vyčerpala (bez všetkých úrokov a poplatkov) sumu 4614,17 eur. Do čerpania žalovanej sumy je zarátaná aj suma 1659,70 eur, ktorá je ako bližšie nešpecifikovaná úhrada v debetnej časti výpisu z účtu zaevidovaná dňa 21.12.2005, pričom dňa 21.12.2005 je tiež evidovaná úhrada zo strany žalovanej v kreditnej časti výpisu z účtu.

71. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalovanej bolo celkovo právnym predchodcom žalobcu poskytnutých 14.841,42 eur (na základe zmluvy č. 42108124 suma 289,26 eur + na základe zmluvy č. 40889115 suma 841,46 eur + na základe zmluvy č. 10054694 suma 8096,53 eur + na základe zmluvy č. 4914627 suma 4614,17 eur + na základe zmluvy č. 7149344 suma 1000,- eur).

72. Žalovaná k predmetným zmluvám uhradila celkovo prinajmenšom 13198,08 eur, pričom nie je zrejmé, koľko bolo uhradených žalovanou k zmluve č. 7149344.

73. Po uzavretí zmluvy z 21.8.2015 žalovaná v predmetnej veci uhradila ďalších 3751,61 eur do podania žaloby a 88,- eur po podaní žaloby.

74. V danom prípade je potrebné uzavrieť, že s poukazom na § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch je zrejmé, že podmienky splácania úveru vyplývajúce zo zmluvy z 21.8.2015 boli pre žalovanú horšie ako podmienky splácania úverov vyplývajúcich z pôvodných zmlúv. K zhoršeniu podmienok splácania uzatvorením novej zmluvy došlo z dôvodu, že v predchádzajúcich záväzkoch boli jednak dojednané neprímerane vysoké úroky, zároveň boli úvery poskytnuté na základe zmlúv posúdené pre absenciu obligatórnych náležitostí ako bezúročné a bez poplatkov, čím sa bude súd zaoberať nižšie. Navyše, najmä pri zmluvách uzavretých dňa 28.11.2005 a dňa 25.10.2005, je potrebné posúdiť premlčanie nárokov uplatnených z týchto zmlúv v súlade s § 54a Občianskeho zákonníka, čo však nie je dosť dobre možné, vzhľadom na nedostatočnú špecifikáciu týchto nárokov žalobcom. Takýmto spôsobom si uzatvorením novej zmluvy veriteľ mohol zabezpečiť vymoženie pohľadávok, na ktoré by inak nemal nárok. Nepreukázaním existencie záväzku v rozsahu uvedenom v zmluve z 21.8.2015, a to vo výške 9669,93 eur, nemožno uvedenú zmluvu považovať za platne dojednanú.

75. Pokiaľ ide o žalobcom predloženú zmluvu z 23.4.2012 (zrejme zmluva č. 42108124 z 24.4.2012, ako je uvedené v zmluve z 21.8.2015), uzatvorená úverová zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

76. Predloženým zmluvným formulárom bolo preukázané iba to, že žalobca poskytol žalovanej úver s úverovým rámcem 600,- eur, ktorý mala splácať v splátkach po 20,- eur a úrokovej sadzbe 23,76%. Obligatórne údaje, ktoré by mala obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere uvedené vo formulári z 23.4.2012, tak nie sú relevantné.

77. V tejto súvislosti poukazuje súd poukazuje na celkovú nezrozumiteľnosť formulára z 23.4.2012 vzhľadom na vizuálne spracovanie právneho úkonu a jeho zrozumiteľnosť aj s poukazom na vyššie cit. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 23Cdo/2942/2009.

78. Zmluva tiež neobsahuje povinnú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť.

79. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

80. V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27.05.2014, podľa ktorého dôsledkom absencie údajov o konečnej splatnosti úveru je, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na názory

vyslovené Krajským súdom v Trnave v rozsudku zo dňa 12.2.2014 sp.zn. 11Co/34/2013, Krajským súdom v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 15.10.2013 sp.zn. 14Co/407/2012.

81. Zo zmluvy sa naviac nedajú jednoznačne určiť ani termíny jednotlivých splátok ako celku (ô 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch), nakoľko splatnosť jednotlivých nie vôbec uvedená v texte zmluvy. Zo zmluvy o úvere teda nevyplýva presný termín splatnosti prvej splátky ako aj nasledujúcich splátok. Uvedené jednoznačne sponchybňuje možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

82. Je potrebné uviesť, že aj vzhľadom na iný skutočne poskytnutý úverový rámec (600,- eur pri splátke 20,- eur mesačne zaškrtnutých vo formulári, avšak pri výpočte RPMN je uvedený úverový rámec 900,- eur) ako je uvedený v zmluve, nie sú relevantné ani údaje vo formulári týkajúce sa RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch. Je zrejmé, že údaj o RPMN sa dá určiť na začiatku revolvingového vzťahu, pretože v tomto období výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádza z počtu splátok, ktoré sú vlastne v tomto čase zistiteľné. Iná je situácia v priebehu tohto úverového vzťahu v podobe revolvingového úveru, na napriek tomu nemožno pripustiť situáciu, že uvedenie jednotlivých čiastok úveru by bolo svojvoľné, pretože musí obsahovať prehľadné vymedzenie povinnosti dlžníka tak, aby sa vedel už na začiatku úverového vzťahu zorientovať, aké nároky vo vzťahu k nemu môže žalobca uplatniť.

83. V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor Krajského súdu v Prešove vyjadrený v odôvodnení uznesenia zo dňa 21.5.2013 sp.zn. 5Co/78/2013: „K odvolacej námietke žalobcu, že pri revolvingovom úvere nie je možné vopred určiť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov, ako aj ďalšie údaje, závislé od výšky čerpanej sumy, pretože sa úver v rámci poskytnutého úverového rámca čerpá na základe vôle odporcu, a tým sa menia relevantné údaje pre výpočet RPMN, odvolací súd konštatuje, že túto námietku považuje za nedôvodnú v celom rozsahu. Zo spisu nepochybne vyplýva, že výška poskytnutého úveru bola vopred známa, o čom svedčí aj tvrdenie žalobcu v odvolaní (bod II., 3. odsek), že na základe uzavretej Zmluvy o RÚ poskytol žalobca žalovanej revolvingový úver s úverovým rámcem vo výške 1991,64 eur (pôvodne dohodnutý úverový rámec vo výške 30 000,- Sk bol na základ žalovanej zo dňa 26.02.2008 navýšený o 30 000,- Sk na konečnú sumu 60 000 Sk, t.j. 1.991,64 eur). V prípade revolvingového úveru v čase poskytnutia revolvingu sú známe všetky premenné, a teda nie je daná žiadna prekážka vypočítať ročnú percentuálnu mieru nákladov. Pri revolvingu je suma poskytovaného úveru známa, a túto v ustálenej výške poskytuje veriteľ, preto nemôže obstať tvrdenie žalobcu, že pri revolvingovom úvere výšku sumy určuje spotrebiteľ svojím úkonom.“

84. Súd taktiež poukazuje na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/107/2013 zo dňa 27.03.2014. Možnosť dohody o RPMN aj v prípade revolvingového úveru konštatoval napr. aj Krajský súd v Žiline v rozhodnutí sp.zn. 5Co/60/2011 z 15.03.2011.

85. Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch súvisiacich s úverom. V zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch sa uvedú aj všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úroku a ďalších poplatkov, a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

86. Vo výpise z účtu k zmluve č. 42108124 sa uvádza údaj o splátke vo výške 15,- eur mesačne, nie 20,- eur, ako je to zrejmé z formulára. Pokiaľ ide o žalobcom predĺžené žiadosti o zmenu výšky úverového rámca (zvýšenie), je potrebné uviesť, že takáto listina by musela obsahovať aj všetky relevantné obligatórne náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom uvedené náležitosti tieto predložené listiny nespĺňajú.

87. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

88. Ďalej je potrebné uviesť, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiat prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň súdy judikovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku (v danom prípade drobným písmom uvedenú v čl. V. bod. 10 zmluvného formulára) ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

89. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

90. Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade drobným písmom v čl. V. bode 10 zmluvy nemohla prívodiť viazanosť obchodných podmienok zmluvy o úvere, prípadne cenníka.

91. Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad jednak vo vzťahu k náležitostiam zmluvy, ktoré absentujú vo formulári podpísanom žalobcom a jednak ku všetkým sankciám uvedeným v obchodných podmienkach. Ustanovenia vo VOP obsiahnuté, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

92. Pokiaľ ide o žalobcom predloženú zmluvu z 13.9.2011 (zrejme zmluva č. 40889115 z 19.7.2011, ako je uvedené v zmluve z 21.8.2015), uzatvorená úverová zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

93. Na základe predloženej zmluvy bolo preukázané iba to, že žalobca poskytol žalovanej úver s úverovým rámcem 900,- eur, ktorý mala splácať v splátkach po 30,- eur a úrokovej sadzbe 22,80%. Obligatórne údaje, ktoré by mala obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere uvedené vo formulári z 13.9.2011, tak nie sú relevantné.

94. V tejto súvislosti poukazuje súd poukazuje na celkovú nezrozumiteľnosť formulára z 13.9.2011 vzhľadom na vizuálne spracovanie právneho úkonu a jeho zrozumiteľnosť aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 23Cdo/2942/2009, v ktorom Najvyšší súd ČR ustálil, že: „Nemožnosť určitý text prečítať bez vynaloženia zvláštného úsilia a bez využitia zvláštnych pomôcok, by bola sama o sebe dostačujúcim dôvodom pre konštatovanie neplatnosti Zmluvy o úvere pre jej nezrozumiteľnosť, nakoľko platí, že právny úkon je nezrozumiteľný, ak jednajúci po jazykovej stránke nedosiahol v dôsledku vadného slovného či iného sprostredkovania (rozumej v skúmanom prípade vizuálneho spracovania) jasného vyjadrenia vôle.“

95. Zmluva takisto neobsahuje povinnú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Jednou z obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť.

96. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová

(dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov.

97. V súvislosti s uvedeným súd poukazuje na vyššie citovanú judikatúru uvádzanú pri posudzovaní predchádzajúcej zmluvy.

98. Zo zmluvy sa naviac nedajú jednoznačne určiť ani termíny jednotlivých splátok ako celku (ô 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch), nakoľko splatnosť jednotlivých nie vôbec uvedená v texte zmluvy. Zo zmluvy o úvere teda nevyplýva presný termín splatnosti prvej splátky ako aj nasledujúcich splátok. Uvedené jednoznačne sponchybňuje možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

99. Zároveň bolo preukázané, že žalobca poskytol žalovanej úver s úverovým rámcom 900,- eur, ktorý mala splácať v splátkach po 30,- eur, avšak zmluva neobsahuje relevantný údaj o RPMN a celkovú čiastku podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko indikatívny výpočet (uvedený drobným písmom, pozri odsek 94 rozsudku), ktorý je uvedený v čl. V. zmluvy je síce pre zmluvu s úverovým rámcom 900,- eur, avšak ráta s poslednou splátkou 21,59 eur, nie 30,- eur, za predpokladu vyčerpania úveru 1.8.2011, k uzavretiu zmluvy došlo 13.9.2011.

100. Je potrebné uviesť, že aj vzhľadom na iný skutočne poskytnutý úverový rámec resp. podmienky jeho splácania (900,- eur pri splátke 30,- eur mesačne zaškrtnutých vo formulári, avšak pri výpise z úverového účtu je splátka 35,- eur) ako je uvedený v zmluve, nie sú relevantné ani údaje vo formulári týkajúce sa RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch. Je zrejme, že údaj o RPMN sa dá určiť na začiatku revolvingového vzťahu, pretože v tomto období výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádza z počtu splátok, ktoré sú vlastne v tomto čase zistiteľné. Iná je situácia v priebehu tohto úverového vzťahu v podobe revolvingového úveru, na napriek tomu nemožno pripustiť situáciu, že uvedenie jednotlivých čiastok úveru by bolo svojvoľné, pretože musí obsahovať prehľadné vymedzenie povinnosti dlžníka tak, aby sa vedel už na začiatku úverového vzťahu zorientovať, aké nároky vo vzťahu k nemu môže žalobca uplatniť.

101. V danej súvislosti súd poukazuje aj na vyššie cit. názor Krajského súdu v Prešove vyjadrený v odôvodnení uznesenia zo dňa 21.5.2013 sp.zn. 5Co/78/2013 ako aj ďalšie cit. rozhodnutia.

102. Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch súvisiacich s úverom. V zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch sa uvedú aj všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úroku a ďalších poplatkov, a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

103. Vo výpise z účtu k zmluve č. 40889115 sa uvádza údaj o splátke vo výške 35,- eur mesačne, nie 30,- eur, ako je to zrejme z formulára. Pokiaľ ide o žalobcom predĺžené žiadosti o zmenu výšky úverového rámca (zvýšenie na 1050,- eur), je potrebné uviesť, že takáto listina by musela obsahovať aj všetky relevantné obligatórne náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom uvedené náležitosti tieto predložené listiny nespĺňajú.

104. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

105. Ďalej je potrebné uviesť, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiat prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň súdy judikovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku (v danom prípade drobným písmom uvedenú v čl. V. bod. 10 zmluvného formulára) ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné

podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. V tejto súvislosti súd poukazuje na výklad uvedený k predchádzajúcej zmluve s odkazom na nález I. ÚS 342/09 (ČR).

106. Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade drobným písmom v čl. V. bode 10 zmluvy nemohla privodiť viazanosť obchodných podmienok zmluvy o úvere, prípadne cenníka.

107. Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad jednak vo vzťahu k náležitostiam zmluvy, ktoré absentujú vo formulári podpísanom žalobcom a jednak ku všetkým sankciám uvedeným v obchodných podmienkach. Ustanovenia vo VOP obsiahnuté, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

108. Pokiaľ ide o žalobcom predloženú zmluvu z 28.11.2005 (zrejme zmluva č. 10054694 z 20.10.2005, ako je uvedené v zmluve z 21.8.2015), uzatvorená úverová zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov.

109. Z predmetnej zmluvy je zrejmé, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa 28.11.2005 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úverový rámec 995,82 eur (30.000,- Sk) pri schválenej štandardnej mesačnej splátke 33,19 eur (1000,- Sk). Žiadne ďalšie relevantné údaje z formulárovej zmluvy nie sú jednoznačne zrejmé.

110. Uzatvorená úverová zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Prístupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že v zmluve absentuje obligatórna náležitosť podľa §4 ods. 2 písm. g)) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpisu zmluvy.

111. Zmluva neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch. Je zrejme, že údaj o RPMN sa dá určiť na začiatku revolvingového vzťahu, pretože v tomto období výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádza z počtu splátok, ktoré sú vlastne v tomto čase zistiteľné. Iná je situácia v priebehu tohto úverového vzťahu v podobe revolvingového úveru, na napriek tomu nemožno pripustiť situáciu, že uvedenie jednotlivých čiastok úveru by bolo svojvoľné, pretože musí obsahovať prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa vedel už na začiatku úverového vzťahu zorientovať, aké nároky vo vzťahu k nemu môže žalobca uplatniť.

112. Okrem toho zmluva neobsahuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Podľa § 4 ods. 5) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

113. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

114. Ďalej je potrebné uviesť, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň súdy judikovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

115. Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade drobným písmom v čl. IV. bode 6 zmluvy nemohla privodiť viazanosť obchodných podmienok zmluvy o úvere, prípadne cenníka.

116. Pokiaľ ide o žalobcom predloženú zmluvu z 25.10.2005 (zrejme zmluva č. 4914627 z 31.8.2005, ako je uvedené v zmluve z 21.8.2015), uzatvorená úverová zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov.

117. Z predmetnej zmluvy je zrejme, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa 25.10.2005 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úverový rámec 995,82 eur (30.000,- Sk) pri schválenej štandardnej mesačnej splátke 33,19 eur (1000,- Sk). Žiadne ďalšie relevantné údaje z formulárovej zmluvy nie sú jednoznačne zrejme.

118. Uzatvorená úverová zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Prístupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že v zmluve absentuje obligatórna náležitosť podľa §4 ods. 2 písm. g)) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpisu zmluvy.

119. Zmluva neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch. Je zrejme, že údaj o RPMN sa dá určiť na začiatku revolvingového vzťahu, pretože v tomto období výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádza z počtu splátok, ktoré sú vlastne v tomto čase zistiteľné. Iná je situácia v priebehu tohto úverového vzťahu v podobe revolvingového úveru, na napriek tomu nemožno pripustiť situáciu, že uvedenie jednotlivých čiastok úveru by bolo svojvoľné, pretože musí obsahovať prehľadné vymedzenie povinnosti dlžníka tak, aby sa vedel už na začiatku úverového vzťahu zorientovať, aké nároky vo vzťahu k nemu môže žalobca uplatniť.

120. Okrem toho zmluva neobsahuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Podľa § 4 ods. 5) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

121. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

122. Ďalej je potrebné uviesť, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiat prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň súdy judikovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

123. Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade drobným písmom v čl. V. bode 5 zmluvy nemohla prívodiť viazanosť obchodných podmienok zmluvy o úvere, prípadne cenníka.

124. V súlade s § 220 ods. 2 CSP súd zohľadňuje aj ustálenú rozhodovaciu prax súdov. Pokiaľ ide o odlišnú judikatúru vyšších súdov v otázke určenie RPMN v revolvingovej zmluve, súd poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

125. Súd preto pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil sa k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

126. Podľa žalobcom predloženého formulára zmluvy zo 16.3.2015 právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 16.3.2015 zmluvu o poskytnutí pôžičky. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie pôžičky vo výške 1000,- eur. Žalovaná mala pôžičku uhradiť v 60 splátkach a celková čiastka predstavovala sumu 1674,60 eur, výška mesačnej splátky s poistením sumu 28,72 eur a fixná ročná úroková sadzba 25%. RPMN bola uvedená vo výške 24,98%.

127. V zmysle zmluvy bola pôžička žalovanej poskytnutá pri ročnej úrokovej sadzbe 25 %.

128. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaná obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

129. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

130. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednaná, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

131. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov (60 splátok) v marci 2015 činil úrok 10 % p.a. (nové obchody). Z toho je zrejme, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

132. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

133. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

134. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

135. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyselnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

136. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

137. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014

138. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 250 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 150 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

139. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka). Súd tak zamietol nárok žalobcu na úroky z úveru uplatnené žalobou.

140. Pokiaľ ide konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd poukazuje na ustálenú judikatúru a v tejto súvislosti sú poukazuje v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

141. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pri odplate má sa na mysli súbor všetkých poplatkov, nákladov a iných nárokov vrátane úroku z úveru, pričom uvedené neznamena, že už samotný úrok z úveru nie je možné vyhodnotiť ako rozporný s dobrými mravmi.

142. Pokiaľ by dodávateľ v rámci odplaty za úver požadoval aj ďalšie poplatky a náhradu rôznych nákladov, súd v prvom rade posúdi ich dôvodnosť (aj napríklad v súvislosti s tzv. teóriou skutočného plnenia v spotrebiteľských zmluvách, kedy je súd povinný skúmať, či zmluvná podmienka neobsahuje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa, pozri napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn.

18Co/109/2011) a až následne by porovnal, či celková odplata nie je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

143. S námietkami dodávateľa týkajúcimi sa odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 občianskeho zákonníka sa vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v rozsudku sp.zn. 3Co/83/2017 z 07. 11. 2017: „Odvolací súd zároveň poukazuje aj na tú skutočnosť, že ročný úrok za poskytnutie úveru dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi.“

144. Odhliadnuc od uvedeného, taktiež nie je naplnené zákonné ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom ďalšou zákonnou náležitosťou úverovej zmluvy v čase jej uzatvorenia bola aj celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť.

145. Zo zmluvy však nie je možné dospieť k celkovej čiastke úveru zo skutočností žalobcom v zmluve deklarovaných. Žalobca udáva v časti IV. zmluvy, že výška mesačnej splátky je 28,72 eur, počet mesačných splátok je 60 a celková čiastka úveru je 1674,60 eur. Avšak 60 splátok po 28,72 eur predstavuje spolu sumu 1723,20 eur. V samotnej zmluve akékoľvek vysvetlenie chýba, pričom údaje v nej uvedené nekorešponujú so skutočnosť, čoho dôsledkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť celého úveru pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

146. Pre absenciu týchto (povinných) náležitostí zmluvy je potrebné považovať tento spotrebiteľský úver za úver bez poplatkov a bez úrokov, ako to vyplýva z cit. ust. § 11 ods. 1 písm. b) zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy. Aj absencia iba jednej z nich má tie isté dôsledky.

147. Podľa § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

148. V predmetnej zmluve bola uvedená RPMN vo výške 24,98 %, pričom podľa prepočtu má byť správne uvedená sadzba 26,10 % pri splátke 28,72 eur mesačne (výpočet súd realizoval prostredníctvom kalkulačky <<http://www.fininfo.sk/sk/kalkulacky/kalkulacka-rpmn>>). Súd pri tomto výpočte vychádzal z výšky úveru 1000 eur, výšky splátky úveru 28,72 eur pri ich počte 60. Z daného vyplýva, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo má podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy za následok, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov, a to od počiatku. Žalobca totiž do výpočtu nezarátal poplatok za poistenie, ktorý považuje za doplnkovú dobrovoľnú službu. Zo samotného formulára úverovej zmluvy však nevyplýva, že sa jedná o dobrovoľnú službu, ktorá nemá byť súčasťou RPMN. Nie je z formulára zistiteľné, či dlžník mohol odmietnuť poistenie a úver by mu bol poskytnutý za rovnakých podmienok. V súvislosti so zarátaním poplatku za poistenie do výpočtu RPMN pozri rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/98/2017 zo dňa 25.04.2017.

149. V súvislosti so zarátaním poplatku za poistenie do výpočtu RPMN pozri tiež rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/98/2017 zo dňa 25.04.2017 a napríklad na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/1002/2015 zo dňa 28.9.2016.

150. Zároveň súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/8/2018 z 27.9.2018, zo záverov ktorého je zrejmé, že „Pokiaľ právny zástupca žalobcu v odvolaní uviedol, že poistné bolo dobrovoľné, a teda bol dobrovoľný aj poplatok za poistenie, tieto skutočnosti z obsahu zmluvy nevyplývajú, že by poskytnutie poistenia ako doplnkovej služby nebolo podmienkou pre získanie spotrebiteľského úveru, lebo v mesačnej splátke úveru vo výške 65,76 eura podľa vyčíslenia v spise na č.l. 16, poistenie je súčasťou tejto splátky a je vo výške 3,13 eura, okrem iného istina vo výške 49,29 eura a úroky vo výške 13,34 eura. Obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúca z ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z.

mala za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie na túto skutočnosť správne poukázal. Údaj týkajúci sa RPMN obsahuje ročný úrok, úrok z úrokov, výšku úrokovej sadzby určenú v percentách, poplatky, ktoré sú spojené s úverom alebo pôžičkou, ktoré sú zvyčajne jednorázové alebo pravidelné, ktoré sa platia spolu so splátkou úveru v mesačnej/štvrtročnej periodicite, ktoré je potrebné platiť, sa zarátavajú do údajov RPMN.“

151. Náklady súvisiace s touto „službou“ boli veriteľovi známe už v čase uzavretia zmluvy. Predmetná zmluva obsahuje nesprávnu výšku RPMN v neprospech spotrebiteľa, preto aj z tohto dôvodu je úver podľa § 11 ods.1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch bezúročný a bez poplatkov.

152. Vychádzajúc z uvedeného je potom žalovaná povinná vrátiť žalobcovi len hodnotu toho, čo jej dodávateľ poskytol, a to sumu 1000,- eur, bez akéhokoľvek navýšenia, teda bez úrokov z úveru a bez akýchkoľvek poplatkov.

153. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19).

154. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že došlo k zhoršeniu podmienok splácania uzatvorením novej zmluvy z 21.8.2015 oproti pôvodným zmluvám, nakoľko v nich boli buď dojednané neprimerane vysoké úroky, alebo boli všetky úvery bezúročné a bez poplatkov. Takýmto spôsobom si uzatvorením novej zmluvy právny predchodca žalobcu zabezpečil vymoženie pohľadávok, na ktoré by inak nemal nárok. Žalobca nepreukázal existenciu záväzku žalovanej vo výške 9669,93 eur z pôvodných zmlúv, preto súd považuje zmluvu z 21.8.2015, ktorá je svojím obsahom v skutočnosti dohodou o zmene záväzku v zmysle § 516 Občianskeho zákonníka, za neplatnú, pre neexistenciu záväzku v zmluve deklarovanom rozsahu v čase jej uzavretia.

155. Zároveň z dôkazov, ktoré boli súdu stranami sporu predložené je zrejmé, že žalovanej bolo celkovo právnym predchodcom žalobcu poskytnutých 14.841,42 eur, pričom táto k predmetným zmluvám uhradila celkovo prinajmenšom 13198,08 eur ešte pred uzavretím zmluvy zo dňa 21.8.2015 a po uzavretí zmluvy žalovaná v predmetnej veci uhradila ďalších 3751,61 eur do podania žaloby a 88,- eur po podaní žaloby. Celkovo tak žalovaná uhradila sumu 17.037,69 eur.

156. Žalobcovi by na základe zmluvy z 21.8.2015 mohol vzniknúť iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, avšak iba z dostupných listinných dôkazov je zrejmé, že žalovaná už žalobcovi celkovo z daného právneho vzťahu uhradila viac, ako bola povinná. Žalobcovi preto ani takýto nárok nevznikol.

157. Navyše nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatnej zmluvy zo dňa 21.8.2015 by bol s poukazom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s § 107 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčaný. Zmluva bola medzi stranami sporu uzavretá dňa 21.8.2015, pričom žaloba bola na súde podaná až dňa 28.8.2019, teda aj objektívna premlčacia doba žalobcovi v danom prípade uplynula najneskôr v priebehu roku 2018.

158. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

159. Súd na záver udáva, že neboli naplnené predpoklady ustanovené v § 282 CSP, z ktorého vyplýva, že pokiaľ žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku. Žalovaná žiadala žalobcu v celom rozsahu zamietnuť, preto neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre uznanie tak, ako to predpokladá ust. § 282 CSP. Okrem toho v prejednávanej veci sa jedná o spor spotrebiteľský, kedy spotrebiteľ požíva zvýšenú ochranu tak, ako to predpokladá ust. § 290 až 306 CSP a s prihliadnutím na túto zvýšenú ochranu zo strany súdu vo vzťahu k žalovanému, t.j. vo vzťahu k spotrebiteľovi z čoho vyplýva s prihliadnutím na ust. § 295 CSP, súd môže výnimočne vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli, preto sa vo vzťahu

k spotrebiteľovi prikláňa k tzv. vyšetrovaciemu princípu, pokiaľ je to potrebné pre rozhodnutie vo veci (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/244/2017 zo dňa 08. 11. 2017, porovnaj tiež uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17Co/79/2015 zo dňa 25. 2. 2016).

160. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

161. V zmysle § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

162. Ako vyplýva z § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

163. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

164. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. (nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017)

165. Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť (napríklad bez udania dôvodu)(uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010).

166. Z pôvodne uplatnenej sumy 8731,26 eur s príslušenstvom, v časti o zaplatenie sumy 88,- eur súd konanie zastavil z dôvodu úhrad zo strany žalovanej po podaní žaloby od 16.9.2019 do 1.7.2020, pričom v tejto časti zavinila zastavenie konania žalovaná. V časti o zaplatenie 60 eur s príslušenstvom zavinil zastavenie konania žalobca, nakoľko k úhradám zo strany žalovanej došlo ešte pred podaním žaloby dňa 15.7.2019 a dňa 14.8.2019. V časti o zaplatenie sumy 102,18 eur s príslušenstvom zavinil zastavenie konania žalobca, ktorý zobral v tejto časti žalobu späť bez udania dôvodu. Žalobcov úspech tak predstavoval 1,01 % a neúspech 98,99 %. Úspešnejšej žalovanej tak po odrátaní neúspechu od jej úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98 % (98,99 - 1,01 = 97,98) pričom uvedenú náhradu jej súd aj priznal. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.